09 בנובמבר 2026

אל: ועדת המכרזים

הנדון: <u>חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד</u>

1. מנהל הרכש באגף החשב הכללי במשרד האוצר מפרסם חוות דעתו לבקשה המסתמכת על תקנה 3(29) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם, "פטור מחובת המכרז", מס' 7.6.1.
2. מהות ההתקשרות היא לרכישת רישוי ותחזוקה למוצרי תכנה מסוימים של חברת מיקרוסופט שאין להם חלופה מעשית.
3. **האם קיים בנושא זה** מכרז מרכזי של החשב הכללי או גורם ממשלתי מוסמך אחר?

   ☐ כן ☒ לא
4. **סוג ההתקשרות**: (סמן X במקום המתאים)

   ☐ טובין ☒ שירותים ☐ ביצוע עבודה
5. **פרטי הספק:**

שם הספק:	Microsoft (להלן: "מיקרוסופט")	
מספר הספק (ח.פ/ח.צ/ע.מ/מספר עמותה)		
ספק זה הנו:	☒ ספק יחיד	☐ ספק חוץ
אומדן / שווי ההתקשרות:		
תקופת ההתקשרות:	1.1.2027-31.12.2027	

6. **נימוקים כי הספק הוא ספק יחיד**

6.1. עבודת משרדי הממשלה מבוססת ברובה על שימוש בכלים ממוחשבים ובתוכנות מסוגים שונים, הן ברמת עמדות הקצה והן ברמת שרתי המערכת.

6.2. לאורך השנים, במשרדי הממשלה התגבשה תצורת עבודה המבוססת על כלים מתוצרת חברת מיקרוסופט. תצורה זו אינה ייחודית לממשלת ישראל אלא מאפיינת את מרבית הגופים הגדולים במשק הישראלי ובעולם.

6.3. בהמשך לבחינת הנושא וגיבוש מדיניות מרכזית בהסכמי הרישוי של הממשלה לשנים 2026-2028, בוצע תיקוף לניתוח של מוצרי דומים, הן של חברת מיקרוסופט והן של חברות אחרות ואופן מימושם האפשרי בממשלה.

6.4. מניתוח זה נמצא כי בשלב זה, אין למגזר הממשלתי חלופה מעשית עבור כלי מיקרוסופט, וזאת ביחס לקבוצות הבאות:

6.4.1. **כלים, למעט כלים מבוססי ענן, בעלי שיעור חדירה גבוה בישראל ובעולם אשר מהווים דה פקטו סטנדרט בקרב גופי ה-Enterprise**, כך שלמעשה בשלב זה אין להם בממשלה חלופה מעשית, כללית או יישומית:

6.4.1.1. מערכת הפעלה Windows עליה מפותחות רוב התוכנות הקיימות במשרדי הממשלה בתצורת התקנה מקומית או VDI ושיעור החדירה שלה בעולם על מחשבי PC עומד על כ-98%.

6.4.1.2. חבילת יישומי Office הנחשבת כסטנדרט בגופים הדומים לממשלה הנדרשים לעבודה בתצורה מקומית (On Premise) ונכון להיום אין לה חלופות אפשריות למימוש בממשלה.

6.4.1.3. רכיבי רישוי תחנה (Cal's) המשמשים לקישור לשרתי מיקרוסופט בארגון הנדרשים בכל תחנה כל עוד יש שרתי מיקרוסופט בארגון.

6.4.1.4. שרתי Exchange לניהול הדואר האלקטרוני הארגוני ברשת הממשלתית (On Premise) המשתלבים במערכת ה-Office ובחלק ניכר מהמערכות התפעוליות בממשלה אשר נבנו כמקושרות לשרתים אלו.

6.4.2. **כלים, למעט כלים מבוססי ענן, אשר מערכות המחשוב בכלל הממשלה מבוססות עליהם והמשאבים הנדרשים על מנת להחליפן הינם גבוהים ומחייבים זמן ומאמץ רב** כך שלמעשה בשלב זה למשרדי הממשלה אין חלופה מעשית:

6.4.2.1. סביבת פיתוח Visual Studio המהווה פתרון IDE יחיד לפיתוח בסביבת מיקרוסופט. כל עוד מערכות המשרד פותחו בכלי מיקרוסופט אין למוצר זה חלופה.

6.4.2.2. שרתי Windows Server המשולבים באופן מלא בסביבת העבודה של חדרי המחשב ומשמשים לניהול מערכות המשרד, ניהול המשתמשים ומאפשרים למנהלי המערכת את ניהול תחנות העבודה לרבות מדיניות אבטחת המידע. לצד שרתים אלו ניתן לשלב מוצרים של יצרנים אחרים (מערכות Linux בד"כ) אולם בשלב זה ולאור ההסתמכות הכמעט בלעדית על שרתים אלו, לא ניתן למעשה להחליפם ללא מאמץ וזמן רב ותכנון מוקדם ומקיף.

7. בהמשך למפורט לעיל, ברור כי חברת מיקרוסופט הינה עדיין ספק יחיד **לעניין המוצרים המפורטים לעיל** להם אין כיום למגזר הממשלתי חלופה מעשית.

8. יובהר, כי עבור מוצרי מיקרוסופט שמימושם בענן, ידרשו המשרדים לבצע הליך התקשרות בפטור ספק יחיד באופן עצמאי, בהתאם לתקנות חובת המכרזים.

יוגב שמני	מנהל חטיבת טכנולוגיות ושירותים דיגטליים, מערך הדיגיטל הלאומי	
שם בעל הסמכות המקצועית	**תפקיד בעל הסמכות המקצועית**	**חתימה**